

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

**tot aanwijzing van onroerende zaken ter onteigening in de gemeente Someren
krachtens artikel 72a van de onteigeningswet
(onteigening voor aanleg van geluidwerende voorzieningen A67, met
bijkomende werken).**

Ingevolge artikel 72a, eerste lid, van de onteigeningswet kan onteigening van onroerende zaken plaatsvinden onder meer voor de aanleg en verbetering van wegen, bruggen, spoorwegwerken en kanalen, alsmede daarop rustende zakelijke rechten. Daaronder wordt op grond van artikel 72a, tweede lid sub b, mede begrepen onteigening voor de aanleg en verbetering van de in het eerste lid bedoelde werken en rechtstreeks daaruit voortvloeiende bijkomende voorzieningen ter uitvoering van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken.

Het verzoek tot aanwijzing ter onteigening

Burgemeester en wethouders van Someren (hierna: verzoeker) hebben Ons bij brief van 13 december 2023, kenmerk 0847200317808, verzocht, om ten name van de gemeente Someren over te gaan tot het aanwijzen ter onteigening van de onroerende zaken in de gemeente Someren. De onteigening wordt verzocht voor de aanleg van geluidwerende voorzieningen tussen km 35,7 (begin werk) en km 37,05 (einde werk) van de rijksweg A67, alsmede het vergraven van een A-watgang en de aanleg van een onderhoudspad, met bijkomende werken, in de gemeente Someren.

Planologische grondslag

De onroerende zaken waarop het verzoek betrekking heeft, liggen in de gemeente Someren. De grondslag voor de planologische uitvoerbaarheid van het werk waarin de ter onteigening aan te wijzen onroerende zaken zijn gelegen wordt gevormd door het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Someren dat is vastgesteld 29 juni 2011 en door het bestemmingsplan Buitengebied Someren – Deelgebied 4 van de gemeente Someren dat is vastgesteld op 8 februari 2023.

De realisatie van een deel van het werk past niet binnen de geldende bestemming. Om de realisatie van het werk mogelijk te maken heeft de gemeente Someren de omgevingsvergunning 'Afwijken van de bestemming t.b.v. geluidwerende voorzieningen langs A67' in procedure gebracht, waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken. De

omgevingsvergunning is op 30 november 2023 verleend. Tegen de omgevingsvergunning is beroep ingesteld.

Overgangsrecht

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Daarmee is de onteigeningswet grotendeels komen te vervallen. Op grond van artikel 4.4 van de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet blijft echter het oude recht (de onteigeningswet) van toepassing op dit onteigeningsverzoek, aangezien dit verzoek vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet bij Ons is ingediend.

Op 1 januari 2024 is Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als een aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt. De aanvraag om een omgevingsvergunning is in 2022 ingediend. Dat betekent dat in dit geval de Wabo, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft. De omgevingsvergunning op basis van artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wabo geldt ingevolge artikel 4.13, eerste lid van de Invoeringswet Omgevingswet als een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, als de bestreden omgevingsvergunning onherroepelijk wordt.

Toepassing uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Overeenkomstig artikel 63, tweede lid, van de onteigeningswet en artikel 3:11, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) hebben het ontwerp koninklijk besluit en de in artikel 63 van de onteigeningswet bedoelde stukken vanaf 24 mei 2024 tot en met 4 juli 2024 in de gemeente Someren en bij Rijkswaterstaat Corporate Dienst te Utrecht ter inzage gelegen.

Overeenkomstig artikel 3:12 van de Awb heeft onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat (Onze Minister) van het ontwerp koninklijk besluit en van de terinzagelegging van de onteigeningsstukken openbaar kennis gegeven in de Staatscourant van 21 mei 2024, nr. 16313.

Verder heeft Onze Minister het ontwerp koninklijk besluit overeenkomstig artikel 3:13 van de Awb, voorafgaand aan de terinzagelegging toegezonden aan belanghebbenden, waaronder de verzoeker. Daarbij zijn de belanghebbenden gewezen op de mogelijkheid om schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren te brengen en op de mogelijkheid over de zienswijzen te worden gehoord.

Overwegingen

Noodzaak en urgentie

De rijksweg A67 (hierna: A67) vormt een oost-westroute door het zuiden van het land, vanaf de grens met België bij Bladel via Eindhoven en Venlo tot aan de grens met Duitsland. De A67 is een belangrijke achterlandverbinding voor Zuid-Nederland en de Antwerpse havens. Het bestaande gedeelte van de A67 ter hoogte van de gemeente Someren dateert van 1965-1966. Op dit gedeelte zijn geen geluidwerende voorzieningen

aanwezig. Door de toenemende verkeersintensiteit staan de leefbaarheid langs de A67, de doorstroming van het verkeer en de verkeersveiligheid op de A67 onder druk.

De kern Lierop in de gemeente Someren ligt op korte afstand van de A67 en daarmee binnen de geluidsfeer van deze weg. De toenemende hoeveelheid verkeer veroorzaakt steeds meer geluidhinder en een verslechtering van de luchtkwaliteit in deze woonkern.

De gemeente Someren is ingevolge artikel 89, eerste lid van de Wet geluidhinder gehouden een programma van maatregelen (saneringsprogramma) op te stellen voor woningen die in aanmerking komen om de geluidbelasting vanwege de A67 zoveel mogelijk te beperken tot 48 dB en om zo nodig te voldoen aan artikel 111, derde lid, van de Wet geluidhinder. Burgemeester en wethouders van de gemeente Someren hebben een dergelijk saneringsprogramma opgesteld en bij brief van 25 februari 2013 aan de staatssecretaris van het voormalige Ministerie van Infrastructuur en Milieu voorgelegd.

In juli 2013 is door de staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Milieu een beschikking afgegeven waarin een ten hoogste toelaatbare waarde van de geluidbelasting vanwege de A67 is vastgesteld. In dit besluit is onder andere opgenomen dat een geluidscherm dient te worden geplaatst met een lengte van 1.250 meter en een hoogte van 4 meter boven het wegdek om het woon- en leefklimaat in Lierop te verbeteren. Voor de kosten van het bouwen van een geluidscherm is door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in juli 2013 een subsidie toegekend. Voor het plaatsen van het scherm is het tevens noodzakelijk een gedeelte van een A-watgang te vergraven en een onderhoudspad aan te leggen.

Over de realisatie van het geluidscherm, de vergraving van de A-watgang en de aanleg van een onderhoudspad heeft overleg plaatsgevonden tussen de gemeente Someren, Rijkswaterstaat en het Waterschap Aa en Maas. In een ministeriële beschikking is bepaald dat de verwerving van de benodigde gronden, de onteigening en de realisatie van de in deze onteigening begrepen werken door en namens de gemeente Someren worden uitgevoerd. De realisatie van de geluidwerende voorzieningen is niet in de onderhoudsplannen van Rijkswaterstaat opgenomen.

Na het gereedkomen van de geluidwerende voorzieningen zullen deze in eigendom, beheer en onderhoud worden overgedragen aan de Staat. De verlegde A-watgang zal in eigendom, beheer en onderhoud komen bij het Waterschap Aa en Maas. De overige werken komen in eigendom bij de gemeente.

Het voornemen was om het scherm in 2015 te realiseren, totdat Rijkswaterstaat een jaar later de capaciteitsverhoging van de A67 wilde verkennen. Dat betekende dat er extra rijstroken op de plaats van het geplande scherm zouden komen. Uiteindelijk is in 2020 besloten dat de verbreding van de A67 ter hoogte van Lierop vanwege de stikstofproblematiek niet doorgaat. De voorgenomen plaatsing van het geluidscherm staat hier echter los van en dient derhalve onverkort door te gaan. Hierdoor kan het geluidscherm alsnog gerealiseerd worden.

Om de werken en werkzaamheden tijdig te kunnen realiseren wenst de gemeente Someren de eigendom te verkrijgen, vrij van lasten en rechten, van de onroerende zaken die in het onteigeningsplan zijn begrepen.

De verzoeker heeft met de eigenaren overleg gevoerd om deze onroerende zaken minnelijk in eigendom te verkrijgen. Dit overleg heeft vooralsnog niet tot (volledige)

overeenstemming geleid. Omdat het ten tijde van het verzoek naar het oordeel van de verzoeker niet aannemelijk was dat het overleg op afzienbare termijn tot vrijwillige eigendomsoverdracht zou leiden, heeft de gemeente Someren een verzoek ingediend tot aanwijzing ter onteigening van deze onroerende zaken, om de tijdige verwezenlijking van het werk zeker te stellen.

Uit de Ons bij het verzoek overgelegde zakelijke beschrijving blijkt dat de aanbestedingsprocedure voor de realisering van het werk eind 2023 is gestart. De uitvoering van het werk wordt in de loop van 2024 gegund en de werkzaamheden starten zo kort mogelijk daarna. De werkzaamheden zijn medio 2025 afgerond. Daarmee is aannemelijk dat zal worden voldaan aan de door Ons voor de aanvang van de werken en werkzaamheden gehanteerde termijn van ten hoogste vijf jaar na de datum van dit aanwijzingsbesluit.

Zienswijzen

Binnen de termijn dat het ontwerp koninklijk besluit ter inzage heeft gelegen, zijn daarover zienswijzen naar voren gebracht door:

G.E.G. van den Boogaard en L.G.M. van den Boogaard, ieder voor 1/2^e eigenaar van de onroerende zaken met de grondplannummer 1 en 2, verder te noemen: reclamanten.

Overeenkomstig artikel 63, vierde lid, van de onteigeningswet heeft Onze Minister reclamanten in de gelegenheid gesteld te worden gehoord in een op 11 juli 2024 te Someren te houden hoorzitting. Reclamanten hebben van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijze

Wij hebben hetgeen reclamanten in hun zienswijze naar voren brengt samengevat. Daarbij hebben wij tevens Onze overwegingen bij de zienswijze weergegeven.

De zienswijze van reclamante

1.1

Reclamanten constateren dat de stukken die betrekking hebben op het minnelijk overleg niet ter inzage zijn gelegd. Zij stellen zich op het standpunt dat deze stukken alsnog voor zes weken ter inzage gelegd moeten worden en dat zij daarbij in de gelegenheid worden gesteld hier een zienswijze over naar voren te brengen.

Ad 1.1

Ten aanzien van dit onderdeel van de zienswijze merken Wij op dat de onteigeningsstukken, zoals deze in onderhavige procedure ter inzage hebben gelegen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 63, tweede lid van de onteigeningswet en de Handreiking Administratieve Onteigeningsprocedure van Rijkswaterstaat van 16 januari 2016 zijn opgesteld. Zoals Wij eerder in onder andere Onze besluiten van 7 april 2015, nr. 2015000607 (Stc. 20 mei 2015, nr. 11629) en 29 oktober 2022, nr. 2022002337 (Stc. 17 november 2022, nr. 30300) hebben overwogen, moeten deze stukken een uitgewerkt en uitvoerig inzicht te geven in de oppervlakten van onroerende zaken die noodzakelijk zijn voor de aanleg van de te maken werken. De door reclamanten bedoelde stukken met betrekking tot het gevoerde minnelijk overleg maken hier geen deel van uit.

De terinzagelegging heeft naar Ons oordeel overeenkomstig de onteigeningswet en de Algemene wet bestuursrecht plaatsgevonden. De logboeken worden door Ons wel bij de ambtshalve beoordeling van de noodzaak van het onteigeningsverzoek betrokken. Het staat een belanghebbende vrij deze logboeken desgewenst bij Ons op te vragen. Reclamanten hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Na ontvangst van de zienswijze hebben Wij op 3 juli 2024 contact met de vertegenwoordiger van reclamanten opgenomen en de in de zienswijze bedoelde stukken aangeleverd. Wij hebben aan de vertegenwoordiger kenbaar gemaakt dat reclamanten tot het verstrijken van de daarvoor geldende termijn de mogelijkheid hadden hun zienswijze aan te vullen naar aanleiding van de verstrekte stukken. Reclamanten hebben de zienswijze niet aangevuld en hebben ook niet alsnog gebruik gemaakt van de hoorzitting.

1.2

Reclamanten betogen dat hun percelen geenszins noodzakelijk zijn om de beoogde geluidwerende voorzieningen te verwezenlijken en dat de noodzaak en urgentie van de onteigening daarom ontbreekt. Reclamanten verwijzen in hun zienswijze naar het beroepsschrift dat zij tegen de omgevingsvergunning naar voren hebben gebracht.

Ad 1.2

Dit onderdeel van de zienswijze is planologisch van aard. De planologische aspecten van het te maken werk kunnen in het kader van de administratieve onteigeningsprocedure niet zelfstandig worden beoordeeld, maar kunnen in de procedure op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) aan de orde gesteld worden. Reclamanten hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

1.3

Reclamanten stellen zich op het standpunt dat het onteigeningsverzoek moet worden geweigerd. In ieder geval moeten aan het aanwijzingsbesluit de voorwaarden verbonden worden dat niet overgegaan wordt tot dagvaarding voordat de omgevingsvergunning onherroepelijk is en het aanwijzingsbesluit vervalt indien de omgevingsvergunning wordt vernietigd.

Ad 1.3

Voor het starten van de administratieve onteigeningsprocedure op grond van artikel 72a van de onteigeningswet geldt niet de eis dat de omgevingsvergunning onherroepelijk moet zijn. Voor de start van de procedure geldt in het algemeen, dat een aanvang moet zijn genomen met de planologische inpassing van het werk waarvoor onteigening wordt verzocht. Bij het onderhavige verzoek geldt dan de eis dat ten minste sprake moet zijn van een in ontwerp ter inzage gelegde omgevingsvergunning, waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken. Voorts moeten belanghebbenden de mogelijkheid hebben gehad tot het naar voren brengen van zienswijzen in een planologische procedure voorafgaand aan of ten minste gelijktijdig met de mogelijkheid tot het naar voren brengen van zienswijzen in het kader van de administratieve onteigeningsprocedure. Daaraan is in dit geval voldaan. Ten tijde van de start van de onteigeningsprocedure was de omgevingsvergunning vastgesteld.

Verwezen kan worden naar hetgeen hierover onder Planologische grondslag wordt overwogen.

Voor zover reclamanten betogen dat er ontbindende en opschortende voorwaarden aan dit koninklijk besluit verbonden dienen te worden, merken Wij op dat in onderhavige kwestie sprake is van een onteigening op grond van titel IIa van de onteigeningswet. Daarin worden volgens Ons bestendig beleid de bedoelde opschortende en ontbindende voorwaarden niet gesteld. Overigens kan pas met de feitelijke uitvoering van het werk begonnen worden nadat de planologische procedures zijn doorlopen en de benodigde vergunningen en ontheffingen zijn verleend. Wij verwijzen hiervoor onder andere naar Onze besluiten van van 22 januari 2018, nr. 2018000112; Stc. 21 februari 2018, nr. 6099 (HOV 't Gooi Laren en Hilversum) en van 27 augustus 2018, nr. 2018001396; Stc. 25 september 2018, nr. 52853 (overnachtingshaven Zevenaar).

Gelet op het bovenstaande geeft de zienswijze van reclamanten Ons geen aanleiding om het verzoek tot aanwijzing ter onteigening geheel of gedeeltelijk af te wijzen.

Overige overwegingen

Uit de bij het verzoek overgelegde stukken blijkt, dat de in het onteigeningsplan begrepen onroerende zaken bij de uitvoering van het overgelegde plan van het werk niet kunnen worden gemist.

Ons is niet gebleken van feiten en omstandigheden die overigens de toewijzing van het verzoek in de weg staan. Het moet in het belang van de verbetering van het leefklimaat noodzakelijk worden geacht dat de gemeente Someren de vrije eigendom van de door Ons ter onteigening aan te wijzen onroerende zaken verkrijgt.

Wij zullen, gelet op het hierboven gestelde, het verzoek van Gemeente Someren tot het nemen van een besluit krachtens artikel 72a van de onteigeningswet toewijzen.

BESLISSING

Gelet op de onteigeningswet,

op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 19 augustus 2024, nr. RWS-2024/27267, Rijkswaterstaat Corporate Dienst;
gelezen het verzoek van burgemeester en wethouders van Someren bij brief van 13 december 2023, kenmerk 0847200317808;
de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, advies van <datum, no.W...../IV>;
gezien het nader rapport van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat <datum, nr. RWS->, Rijkswaterstaat Corporate Dienst;

Hebben Wij goedgevonden en verstaan:

Voor de aanleg van geluidwerende voorzieningen tussen km 35,7 (begin werk) en km 37,05 (einde werk) van de rijksweg A67, alsmede het vergraven van een A-watergang en de aanleg van een onderhoudspad, met bijkomende werken, in de gemeente Someren, ten name van die gemeente ter onteigening aan te wijzen de onroerende

zaken in de gemeente Someren aangeduid op de grondtekening die ingevolge artikel 63 van de onteigeningswet in de gemeente Someren en bij Rijkswaterstaat Corporate Dienst te Utrecht ter inzage heeft gelegen en die zijn vermeld op de bij dit besluit behorende lijst.

Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in de Staatscourant zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,